

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. dr. ir. A.M.C. van Rijn
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Onderwerp: Verduurzaming biociden

Geachte mevrouw Van Rijn,

Zowel het ministerie van IenW als het Ctgb zien verduurzaming van biociden als een aandachtspunt voor de komende jaren. Het ministerie van IenW heeft in het Strategisch kader biociden als beleidslijn opgenomen: "Verduurzamen van middelen- en maatregelenpakket". Het Ctgb heeft als speerpunt in zijn meerjarenvizie 2024-2027 opgenomen: "Het faciliteren van de verduurzaming van het middelen en stoffenpakket". Voor beide organisaties is de verduurzaming dus een onderwerp waarop actie gewenst is.

Het Ctgb heeft een analyse gemaakt van de manieren waarop het binnen zijn rol, uitvoering kan geven aan dit punt. Een belangrijke constatering in die analyse is dat maatschappelijk gezien het thema 'verduurzaming van biociden' nog weinig weerklank vindt en dat de discussie over verduurzaming van biociden nog nauwelijks gestart is. Tegelijk is het maatschappelijk belang van verduurzaming evident. Verduurzaming van het gebruik van biociden en van het middelenpakket leidt tot minder milieubelasting. Een andere manier is het gebruik te beperken tot die situaties waarbij andere oplossingen niet toereikend zijn. Tevens biedt het nauwkeuriger inzetten van biociden met een gunstiger risicoprofiel kansen voor bedrijven om kosten te reduceren en de ecologische afdruk te verkleinen.

Dat betekent voor zowel het ministerie van IenW als het Ctgb dat initiatieven op het vlak van verduurzaming van biociden mede gericht moeten worden op het vergroten van het bewustzijn van fabrikanten en gebruikers. Bij het samenstellen van, de keuze voor en het gebruik van biociden, moeten duurzaamheidsargumenten in toenemende mate meegewogen worden. Het vergroten van dit bewustzijn zal leiden tot een grotere vraag naar duurzamere biociden en naar alternatieve middelen en methoden.

Datum
6 februari 2025

Behandeld door
[REDACTED]

Telefoonnummer
+31 [REDACTED]

E-mail
[REDACTED] [@ctgb.nl](mailto:[REDACTED]@ctgb.nl)

Kenmerk
DRCTNDRSTNNG-1574251703-
1092

Bewuster inzetten van biociden sluit ook naadloos aan bij het beleid van lenW om de integrale beheersing van ongewenste organismen (IPM) te versterken en te verbreden (strategische beleidslijn 1 uit het Strategisch kader voor de inzet van biociden).

In een bestuurlijk overleg tussen Ctgb en het RIVM is afgesproken dat beide organisaties gezamenlijk op willen trekken op het vlak van verduurzaming van biociden. Beide organisaties hebben daarvoor relevante kennis en ervaring beschikbaar die complementair is. Wij vragen daarbij van lenW als beleidsverantwoordelijke voor biociden in Nederland dat het de regie voert op het verduurzamen van het gebruik van biociden in Nederland. Het Ctgb zal daarbij zijn kennis van biociden, zijn informatiepositie als toelatingsorgaan en zijn uitgebreide netwerk inzetten.

Het Ctgb ziet een aantal mogelijkheden om het onderwerp van de verduurzaming van biociden aan te vliegen:

1. Stimuleren Europese discussie duurzaam gebruik biociden

Gezien de harmonisatie van de toelatingen en daarmee ook van het gebruik van biociden in Europa, ligt het voor de hand om beleid voor verduurzaming van biociden aan te laten sluiten bij Europese ontwikkelingen. Met name Duitsland spant zich in om het duurzaam gebruik van biociden te stimuleren.

In de zomer van 2024 is een rapport gepubliceerd over duurzaam gebruik van biociden van het Duitse Umweltbundesamt: "Shaping a proper use of biocides" (juni 2024). Dit rapport geeft handvatten voor maatregelen die op nationaal niveau ingezet kunnen worden en concrete voorbeelden uit DE en andere lidstaten om de impact van biociden op het milieu te verlagen. Het betreft generieke maatregelen ter verduurzaming van het gebruik die staan naast de toelating. Veel van deze maatregelen kunnen ingepast worden in de verbreding van de geïntegreerde plaagdierbeheersing (IPM) die het ministerie van lenW voorstaat. Het Ctgb vraagt het ministerie om het gesprek over dit thema te stimuleren in de EU. Dat kan bijvoorbeeld samen met het Duitse UBA naar aanleiding van hun rapport. We adviseren het ministerie om onderzoek te laten doen wat de mogelijkheden zijn voor en de effecten van zulke maatregelen in Nederland.

2. Ontwikkeling beleid niet-schadelijke organismen

Binnen het streven naar een vermindering van vermijdbaar gebruik van biociden is het belangrijk om vast te stellen welke organismen in Nederland gezien worden als niet-schadelijke organismen. Het Ctgb kan besluiten toepassingen van biociden niet toe te laten als er geen sprake is van schade. Daarvoor is echter nodig dat er Nederlands beleid is welke organismen geen schade veroorzaken en dus niet bestreden mogen worden met biociden (bijvoorbeeld spinnen, lieveheersbeestjes, pissebedden). Het Ctgb heeft niet de bevoegdheid om een dergelijk beleid zelf vast te stellen en verzoekt het ministerie daarom om een dergelijk beleid te ontwikkelen.

3. Green deal duurzame biociden

Aanvragen voor toelating van duurzame biociden kunnen gestimuleerd worden middels een Green deal zoals bij gewasbeschermingsmiddelen gebeurd is. Daarbij kan het Ctgb zich richten op mogelijk ervaren belemmeringen in het toelatingsproces. Het Ctgb inventariseert of er bij stakeholders belangstelling is voor een Green deal voor biociden. Het is echter aan het ministerie om een dergelijke Green deal te initiëren en daarom wil het Ctgb graag weten hoe het ministerie aankijkt tegen het een initiatief voor een Green deal voor biociden.

4. Kennisontwikkeling alternatieven voor vervangingskandidaten

Alvorens een biocide toe te laten met een werkzame stof erin die kandidaat is voor vervanging, voert het Ctgb een vergelijkende evaluatie uit. We gaan dan na of de biocide vervangen kan worden door een ander biocide of een niet-chemische methode met een veel kleiner risico voor mens, dier en het milieu. Dit instrument kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verduurzaming van het middelenpakket indien betrouwbare en onafhankelijke kennis over alternatieven beschikbaar is. Die kennis is, als het gaat om niet-chemische alternatieven, niet beschikbaar en de structuur om die te verzamelen is niet ingeregeld. Voor gewasbeschermingsmiddelen heeft de NVWA een taak om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en alternatieven daarvoor in kaart te brengen en in voorkomende gevallen daarover advies aan het Ctgb uit te brengen. Voor biociden is deze taak echter niet belegd. Er is wel op diverse vlakken kennis en ervaring aanwezig in Nederland over alternatieven voor biociden, maar die kennis en ervaring is erg versplinterd en niet zodanig gestructureerd dat deze leidt tot een advies over alternatieven waar het Ctgb mee uit de voeten kan.

Het gevolg is dat het Ctgb niet beschikt over de juiste input voor de vergelijkende evaluaties en dit instrument in de praktijk daarom nauwelijks vervanging oplevert. Het Ctgb verzoekt het ministerie om een structuur in te richten waarbinnen de kennis en ervaring over alternatieven voor stoffen die kandidaat zijn voor vervanging in kaart wordt gebracht en in voorkomende gevallen ingezet kan worden voor een advies aan Ctgb dat bruikbaar is in de vergelijkende evaluatie. Het RIVM kan daarin een belangrijke rol vervullen.

Graag gaat het Ctgb in gesprek met het ministerie van IenW om de voorstellen verder te bespreken. Uiteraard is het Ctgb daarbij bereid vanuit zijn rol bij te dragen aan het opzetten en realiseren van initiatieven om te komen tot verduurzaming van biociden.

Hoogachtend,
Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,
voor deze:
de voorzitter,

Drs. R.J.T. van Lint

Cc: RIVM, de heer Drs. C. Wijnker

